



نگاهی به فیلم‌های موفق سال‌های اخیر
در اکران نوروزی

دوران سلطنت کمدی

محمد لقمانی

استقبال از آن‌ها نمایان می‌شود. فیلم‌هایی که در اکران نوروزی به نمایش درمی‌آیند، بازتاب‌دهنده وضعیت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جامعه هستند و می‌توانند به‌عنوان یک آینه اجتماعی، دغدغه‌ها و مسائل روز را به مخاطبان منتقل کنند.

رکورد بالاترین میزان مخاطب

اکران نوروزی همواره صحنه رقابت فیلم‌هایی بوده که یا در گیشه خوش درخشیده‌اند یا به پدیده‌های فرهنگی تبدیل شده‌اند. در این بازه ۱۳ ساله (۱۳۹۲ تا ۱۴۰۴)، ژانر کمدی به‌وضوح دست بالا را داشته و اغلب فیلم‌های پرمخاطب از این ژانر بوده‌اند. در ادامه، فهرستی از فیلم‌هایی که در زمان خود بیشترین مخاطب را جذب کرده‌اند ارائه شده است:

در یک بررسی کلی، می‌توان گفت فیلم‌هایی که در اکران نوروزی طی سال‌های اخیر توانسته‌اند در صدر جدول فروش و جذب مخاطب قرار بگیرند، از الگوی نسبتاً مشابهی پیروی کرده‌اند؛ الگویی که ترکیبی است از شناخت دقیق ذائقه مخاطب، استفاده هوشمندانه از عناصر سرگرم‌کننده، و بهره‌گیری از رسانه‌های نوین در تبلیغات. مهم‌ترین ویژگی مشترک این آثار، تکیه بر ژانر کمدی بوده است. کمدی در فضای نوروز، به‌عنوان ایامی که مردم به‌دنبال تفریح، شادی و فرار موقت از فشارهای روزمره هستند، بهترین تطابق را با حال‌وهوای تعطیلات دارد. این ژانر نه‌تنها ظرفیت بالایی برای جذب مخاطب دارد، بلکه با کمترین اصطکاک اجتماعی، می‌تواند در گستره‌ای وسیع دیده شود.

از سوی دیگر، حضور بازیگران شناخته‌شده و چهره‌محور نیز نقشی

اکران نوروزی سینما در ایران همواره از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین و پرمخاطب‌ترین دوره‌های اکران فیلم در طول سال شناخته می‌شود. این اکران، که در ایام تعطیلات نوروزی برگزار می‌شود، نه‌تنها فرصتی استثنایی برای فیلم‌سازان، تهیه‌کنندگان و سینماگران فراهم می‌آورد تا آثار خود را در زمان پرمخاطب‌تری به نمایش بگذارند، بلکه به‌عنوان یک پدیده فرهنگی اجتماعی مهم نیز شناخته می‌شود.

یکی از ویژگی‌های بارز اکران نوروزی، تعداد بالای مخاطبان سینما است. در این ایام، با توجه به تعطیلات نوروزی و فضای خاص این دوره، خانواده‌ها وقت بیشتری برای گذراندن اوقات فراغت خود دارند و سینما به‌عنوان یک سرگرمی اصلی در کنار سایر فعالیت‌ها، انتخاب بسیاری از تماشاگران است. این وضعیت باعث می‌شود که سینماگران، از جمله کارگردان‌ها و تهیه‌کنندگان، به دنبال تولید و عرضه آثار جذاب، متنوع و پاسخ‌دهنده به سلیقه‌های مختلف باشند. در این راستا، فیلم‌های نوروزی باید به نیازهای متنوع مخاطبان پاسخ دهند؛ از نیاز به سرگرمی و تفریح گرفته تا نیاز به آگاهی‌های اجتماعی و فرهنگی. از آنجا که اکران نوروزی در کنار دیگر رویدادهای فرهنگی مانند برنامه‌های تلویزیونی و جشن‌های نوروزی قرار می‌گیرد، تأثیر زیادی بر فضای اجتماعی و فرهنگی این ایام دارد. سینما در این دوران نه تنها به‌عنوان یک منبع تفریحی مهم شناخته می‌شود، بلکه می‌تواند در شکل‌دهی به نگرش‌ها، دیدگاه‌ها و حتی رفتارهای اجتماعی مردم نیز تأثیرگذار باشد. این تأثیرات در انتخاب فیلم‌ها و همچنین نوع

فهرستی از فیلم‌هایی که در زمان خود بیشترین مخاطب را جذب کرده‌اند

سال	عنوان فیلم	ژانر	تعداد تقریبی مخاطب	نکات قابل توجه
۱۳۹۵	۵۰ کیلو آلبالو	کمدی	بیش از ۳.۶ میلیون	شروع موج جدیدی از کمدی‌های شلوغ و پرفروش
۱۳۹۶	نهنج عنبر ۲	کمدی / عاشقانه	حدود ۴ میلیون	ادامه موفق قسمت اول با تم نوستالژیک دهه شصتی
۱۳۹۷	لاتاری	اجتماعی	حدود ۳.۳ میلیون	درام ملی‌گرایانه با واکنش‌های متضاد منتقدان
۱۳۹۸	متری شیش‌ونیم	اجتماعی / پلیسی	بیش از ۲ میلیون	اثر متفاوت در میان فیلم‌های نوروزی با نگاهی جدی به اعتیاد و پلیس
۱۴۰۲	فسیل	کمدی / تاریخی	بیش از ۷.۴ میلیون	رکورددار بی‌سابقه جذب مخاطب، تلفیق نوستالژی، شوخی و قصه عامه‌پسند
۱۴۰۴	دایناسور	کمدی کودکان	حدود ۹۳۵ هزار	پرفروش‌ترین فیلم نوروز ۱۴۰۴ در غیاب آثار پرستاره

کلیدی در موفقیت این فیلم‌ها ایفا کرده است. مخاطبان سینما در سال‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری به «برند بازیگر» حساس شده‌اند و حضور چهره‌هایی چون رضا عطاران، پژمان جمشیدی، بهرام افشاری یا هوتن شکیبا به‌خودی‌خود می‌تواند تضمینی برای جذب بخش بزرگی از مخاطبان باشد. این بازیگران، نه فقط به‌واسطه توانایی‌های بازیگری، بلکه به‌دلیل محبوبیت اجتماعی‌شان به نقاط اتکای تبلیغاتی فیلم‌ها تبدیل شده‌اند.

نقش فضای مجازی و تبلیغات پیش‌اکران نیز قابل چشم‌پوشی نیست. فیلم‌هایی که توانسته‌اند پیش از اکران رسمی، نام‌شان را در شبکه‌های اجتماعی، رسانه‌ها و پلتفرم‌های آنلاین جا بیندازند، معمولاً در گیشه عملکرد بهتری داشته‌اند. نمونه‌های بارز این روند را می‌توان در فیلم‌هایی چون نهنج عنبر ۲ و به‌ویژه فسیل مشاهده کرد؛ آثاری که با کمپین‌های رسانه‌ای گسترده و پخش هوشمندانه تیزرها و شوخی‌ها، پیش از رسیدن به سالن سینما، بخشی از حافظه فرهنگی جامعه را تسخیر کردند.

در نهایت، آن دسته از فیلم‌ها که موفق شده‌اند با دغدغه‌های عمومی جامعه، خاطرات جمعی، یا روایت‌هایی از روابط خانوادگی ارتباط برقرار کنند، در گیشه نیز عملکرد موفق‌تری داشته‌اند. تطبیق روایت با نیازهای احساسی و عاطفی مخاطب، در

در یک بررسی کلی، می‌توان گفت فیلم‌هایی که در اکران نوروزی طی سال‌های اخیر توانسته‌اند در صدر جدول فروش و جذب مخاطب قرار بگیرند، از الگوی نسبتاً مشابهی پیروی کرده‌اند؛ الگویی که ترکیبی است از شناخت دقیق ذائقه مخاطب، استفاده هوشمندانه از عناصر سرگرم‌کننده، و بهره‌گیری از رسانه‌های نوین در تبلیغات